

พนารัตน์ พรายเมฆ 2553: ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ต่อความตระหนักของผู้บริโภค
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพิณวดี ศิริสุกัลักษณ์, Ph.D. 220 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ปีพ.ศ. 2549-2552 และยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ปีพ.ศ. 2551-2554 วิเคราะห์ความตระหนักของผู้บริโภคต่อสินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์

ผลการวิเคราะห์พัฒนาการของยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ปีพ.ศ. 2549-2552 และยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ปีพ.ศ. 2551-2554 โดยใช้ลอคเจลิคเฟรมเว็ค พบว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ปี 2549-2552 ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และมากกว่าเป้าหมาย ความก้าวหน้าของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ปี 2551-2554 โดยภาพรวมแล้วยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ใน แผนยุทธศาสตร์ปี 2549-2552 ได้ถูกกระจายและผนวกเข้าด้วยกันภายใต้ ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ของแผนยุทธศาสตร์ปี 2551-2554 ทั้งยังมีบางกิจกรรมที่มีการต่อเนื่อง ประเด็นที่น่าพิจารณาระหว่างแผนยุทธศาสตร์ทั้งสองคือโครงสร้างการบริหารแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ปี 2551-2554 ในระดับอนุกรรมการมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน กระทรวงที่รับผิดชอบหลักได้มีการขยายมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ขยายความร่วมมือระหว่างองค์กรมากขึ้น และได้เพิ่มบทบาทในการประยุกต์ใช้และนวัตกรรมด้านเกษตรอินทรีย์

ผลการวิเคราะห์ความตระหนักของผู้บริโภคต่อสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบลิเจิต พบว่า ผู้บริโภคมากกว่าครึ่งมีระดับความตระหนักด้านเกษตรอินทรีย์ในภาพรวม ด้านการผลิต ด้านตลาดในระดับปานกลางจนถึงมากที่สุด ยกเว้นความตระหนักด้านมาตรฐานและการรับรองนั้นผู้บริโภคที่มีการตระหนักในระดับปานกลางจนถึงมากที่สุดร้อยละ 43.50 เท่านั้น

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อข้าวอินทรีย์ โดยใช้แบบจำลองโพรบิท พบว่า อายุ รายได้ต่อเดือน การมีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลเรื่องอาหารเป็นพิเศษ ความรู้ด้านการผลิต และความรู้ด้านตลาด มีผลต่อความน่าจะเป็นในทางบวก ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ในด้านการผลิต การตลาด มาตรฐานและการรับรองเกี่ยวกับข้าวอินทรีย์ให้เพิ่มมากขึ้น โดยเน้นกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้บริโภคหรือครอบครัวที่มีผู้บริโภคที่ต้องดูแลเรื่องอาหารเป็นพิเศษ

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก